

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 19/2568

ศาลจังหวัดสุรินทร์ ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลปกครองนครราชสีมา ศาลผู้รับความเห็น นาย ส. ในฐานะ
ผู้จัดการมรดกของนาย ม. โจทก์ นายหรือพระ บ. ที่ 1 กับพวกรวม 4 คน จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ผู้จัดการมรดกของนาย ม. โจทก์ ยื่นฟ้อง นายหรือพระ บ. ที่ 1 อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ 2 นิคมสร้างตนเองปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ที่ 3 ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ที่ 4 จำเลย ความว่า นาย ม. บิดาโจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) เลขที่ 586 เนื้อที่ประมาณ 18 ไร่ เมื่อรังวัดสอบเขตแล้วมีเนื้อที่ 42 ไร่ 9 ตารางวา นาย พ. บิดาจำเลยที่ 1 เป็นผู้ซื้อได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามหนังสือแสดงการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 (น.ค.3) เลขที่ 4891 เนื้อที่ประมาณ 22 ไร่ 1 งาน 40 ตารางวา แต่ที่ดินที่นาย พ. ครอบครองจริงมีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่เศษ และที่ดินดังกล่าวอยู่ติดกับที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 586 ของบิดาโจทก์ทางด้านทิศตะวันตกตลอดแนว นาย พ.บุกรุกเข้าไปไถและปลูกปอในที่ดินด้านตะวันตกของบิดาโจทก์ซึ่งเป็นที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 586 บางส่วนเนื้อที่ประมาณ 12 ไร่เศษ บิดาโจทก์จึงฟ้องขับไล่ นาย พ. และบริวารพร้อมเรียกค่าเสียหาย ซึ่งศาลฎีกามีคำพิพากษาว่า ที่ดินพิพาทเนื้อที่ 38 ไร่ เป็นของบิดาโจทก์ ห้ามนาย พ. และบริวารเกี่ยวข้อง และให้ใช้ค่าเสียหายแก่บิดาโจทก์ ต่อมา นาย พ. ถึงแก่ความตาย ที่ดินพิพาทได้ตกทอดแก่จำเลยที่ 1 ซึ่งจำเลยที่ 1 ได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวโดยไม่เคยรุกร้าเข้ามาในที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 586 จนกระทั่งปี 2554 บิดาโจทก์นำรถไถเข้าไปไถในที่ดินพิพาทเพื่อปลูกมันสำปะหลัง แต่จำเลยที่ 1 กับนาง ร. เข้าห้ามมิให้ดำเนินการและอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินออกตามความในพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 (น.ค.1) เลขที่ 38223 ของจำเลยที่ 1 ดังนั้น บิดาโจทก์จึงขอตรวจสอบสารบบความและระวางรูปแผนที่ที่ดิน น.ค.1 เลขที่ 38223 ทำให้ทราบว่า นาย พ. แจ้งให้จำเลยที่ 3 และที่ 4 กระทำแทนจำเลยที่ 2 ออกหนังสือ น.ค.3 ในที่ดินของตน นาย พ. นำชี้ให้ช่างรังวัดของจำเลยที่ 3 รังวัดรุกร้าเข้ามาในที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 586 ของบิดาโจทก์เนื้อที่ประมาณ 12 ไร่เศษ เพื่อออกเป็น น.ค.3 โดยไม่ชอบ ในปี 2527 โดยจำเลยที่ 2 ออกหนังสือ น.ค.3 เลขที่ 4891 ทับที่ดินของบิดาโจทก์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ภายหลังจากนาย พ. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 1 ทำเรื่องขอโอนมรดกที่ดิน ตาม น.ค.3 เลขที่ 4891 มาเป็นของตน เมื่อปี 2552 จำเลยที่ 2 ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามหนังสือ น.ค.1 เลขที่ 38223 ให้แก่จำเลยที่ 1 แทน น.ค.3 เลขที่ 4891 ฉบับเดิม ต่อมา บิดาโจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 และนาง ร. ซึ่งศาลมีคำพิพากษาขับไล่จำเลยที่ 1 กับนาง ร. และบริวารออกจากที่ดินพิพาท ห้ามเกี่ยวข้องและให้รื้อถอนต้นยูคาลิปตัสออกจากที่ดินพิพาท ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน คดีถึงที่สุดแล้ว ภายหลังจากบิดาโจทก์ถึงแก่ความตาย โจทก์ขอออกโฉนดที่ดินโดยใช้ ส.ค.1 เลขที่ 586 ยื่นต่อเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท แต่เจ้าพนักงานที่ดินไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เนื่องจากที่ดินตาม ส.ค.1 เลขที่ 586 มีที่ดินตาม น.ค.1 เลขที่ 38223 เนื้อที่ประมาณ 12 ไร่ ออกทับอยู่ และแนะนำให้โจทก์ฟ้องเพิกถอนที่ดิน น.ค.1 เลขที่ 38223 ออกจากสารบบความที่ดินของจำเลยที่ 3 ต่อศาล โจทก์จึงแจ้งให้จำเลยที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 เพิกถอนที่ดิน น.ค.1 เลขที่ 38223 ที่ออกทับซ้อนที่ดินของ

บิดาโจทก์ออกจากสารบบความที่ดิน แต่จำเลยที่ 1 ที่ 3 และที่ 4 ปฏิเสธไม่ยอมดำเนินการ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 น.ค.1 เลขที่ 38223 ของจำเลยที่ 1 ที่ออกทับที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 586 ของบิดาโจทก์ออกจากสารบบความ จำเลยทั้งสี่ให้การทำนองเดียวกันว่า กรมประชาสงเคราะห์ได้ออก น.ค.3 ในที่ดินแปลงเลขที่ 245/120 เนื้อที่ 22 ไร่ 1 งาน 40 ตารางวา ให้แก่นาย พ. บิดาจำเลยที่ 1 เมื่อนาย พ. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 1 ในฐานะทายาทโดยธรรมของนาย พ. จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกนิคมได้รับสิทธิในที่ดินตาม น.ค.3 เลขที่ 4891 พร้อมทั้งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน น.ค.1 เลขที่ 38223 เนื้อที่ 22 ไร่ 1 งาน 40 ตารางวา การออกหนังสือ น.ค.3 ให้แก่นาย พ. บิดาจำเลยที่ 1 ขอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ที่ดินที่นำมาจัดตั้งนิคมสร้างตนเองต้องเป็นที่ดินที่ยังไม่มีบุคคลใดได้กรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองตามกฎหมาย จึงต้องเป็นที่ดินของรัฐที่อนุญาตให้ราษฎรจับจองทำประโยชน์ ในขณะที่จัดตั้งนิคมสร้างตนเองปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โจทก์ไม่มีการแจ้งการครอบครองต่อนิคมสร้างตนเองปราสาทไว้ และหากมีการทับซ้อนกันจริงย่อมต้องมีการโต้แย้งกันในขณะนั้น การออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (น.ค.3) ของนาย พ. ขอบด้วยกฎหมาย ไม่มีเหตุให้เพิกถอน ขอให้ยกฟ้องศาลจังหวัดสุรินทร์เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองนครราชสีมาเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่ออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จำเลยที่ 2 นิคมสร้างตนเองปราสาท จังหวัดสุรินทร์ จำเลยที่ 3 ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองปราสาท จังหวัดสุรินทร์ จำเลยที่ 4 เป็นหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และโจทก์ฟ้องอ้างว่าการที่จำเลยที่ 2 ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (น.ค.1) เลขที่ 38223 เนื้อที่ 22 ไร่ 1 งาน 40 ตารางวา ให้แก่จำเลยที่ 1 เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีเนื้อที่บางส่วนทับซ้อนกับที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค.1 เลขที่ 586 ของบิดาโจทก์ โดยศาลฎีกามีคำพิพากษาและศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำพิพากษาถึงที่สุดวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นของบิดาโจทก์ พิพากษาให้ขับไล่จำเลยที่ 1 ในคดีนี้ออกจากที่ดินพิพาท เมื่อโจทก์มีหนังสือขอให้จำเลยทั้งสี่เพิกถอนหนังสือ น.ค.1 เลขที่ 38223 จำเลยทั้งสี่เพิกเฉย โดยจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ปฏิเสธไม่ดำเนินการให้ จึงเป็นการฟ้องโต้แย้งคำสั่งปฏิเสธไม่เพิกถอนหนังสือ น.ค.1 ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง ทั้งคดีนี้โจทก์กล่าวอ้างคำพิพากษาศาลฎีกาและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ที่วินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของบิดาโจทก์ จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ กรณีเป็นการฟ้องขอให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งปฏิเสธไม่เพิกถอนหนังสือ น.ค.1 เลขที่ 38223 ว่าเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งทางปกครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/19/2568>